

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 474/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou [REDACTED], v mene ktorej koná advokát [REDACTED], [REDACTED], substitučne zastúpenou Advokátskou kanceláriou [REDACTED], v mene ktorej koná advokát [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Cob 329/2014 z 10. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2015 prostredníctvom faxu doručená sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti obsiahlo opísal skutkový a právny stav, pričom navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2014, č. k. 8 Cob/329/2014-1063 porušené boli.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2014, č. k. 8 Cob/329/2014-1063 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť spoločnosti [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania.

Sťažovateľ vyčíslil Ústavnému súdu svoje trovy konania dodatočne.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažnosť zo 17. februára 2015 bola podpísaná [REDAKOVANÉ], advokátom a konateľom Advokátskej kancelárie [REDAKOVANÉ], pričom pod podpisom je uvedené: „... za sťažovateľa Substitučný splnomocnenec Advokátska kancelária [REDAKOVANÉ], advokát a konateľ.“

K sťažnosti bolo pripojené splnomocnenie zo 4. februára 2015, v zmysle ktorého sťažovateľ splnomocnil Advokátsku kanceláriu [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], v mene ktorej koná [REDACTED] na: „podanie ústavnej sťažnosti a zastupovanie Splnomocniteľa ako sťažovateľa pred Ústavným súdom Slovenskej republiky v konaní o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cob/329/2014-1063 zo dňa 10.12.2014 v právnej veci navrhovateľa [REDACTED] so sídlom [REDACTED], Slovenská republika, [REDACTED], proti odporcovi [REDACTED]“ V splnomocnení sa ďalej uvádza: „Toto plnomocnenstvo sa udeľuje s právom substitúcie a je platné do odvolania.“

Ústavným súdom posudzovaná sťažnosť bola vypracovaná a podpísaná výlučne advokátom a konateľom Advokátskej kancelárie [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] na základe substitučného splnomocnenia zo 16. februára 2015, ktoré bolo uvedenej advokátskej kancelárii vystavené a podpísané Advokátskou kanceláriou [REDACTED] [REDACTED], v mene ktorej koná jej konateľ a advokát [REDACTED]. Toto substitučné splnomocnenie udelila advokátska kancelária: «... [REDACTED] so sídlom..., v mene ktorej koná [REDACTED] [REDACTED], konateľ a advokát (ďalej len „Splnomocniteľ“), ako splnomocnený zástupca spoločnosti [REDACTED] so sídlom... (ďalej len „Spoločnosť“) týmto udeľujem substitučné plnomocnenstvo Advokátskej kancelárii [REDACTED], so sídlom... na podanie ústavnej sťažnosti a zastupovanie Splnomocniteľa ako sťažovateľa pred Ústavným súdom Slovenskej republiky v konaní o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu...»

Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha,

odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neupravuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) (m. m. III. ÚS 419/2012).

V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je procesným ustanovením § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené a ktoré nie je možné zmluvne ani inak obmedziť (m. m. I. ÚS 339/2012).

Zmyslom a účelom substitučného (náhradného splnomocnenia) nemôže byť (z povahy veci) úplné nahradenie originárneho splnomocnenia. Podľa názoru ústavného

súdu preto náležite nezdôvodnené a/alebo neobmedzené substitučné (náhradné) splnomocnenie, ktoré vo svojej podstate nahrádza originálne splnomocnenie, je v konaní pred ústavným súdom vylúčené. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci ďalej uvádza, že „oprávnenosť“ substituenta vypracovať návrh a podpísať ho v mene sťažovateľa, ktorý ho na to výslovne nesplnomocnil, nemožno ústavne konformným spôsobom oprieť ani o substitučnú doložku obsiahnutú v pôvodnom splnomocnení sťažovateľa pre advokáta (m. m. I. ÚS 339/2012).

Ústavný súd zistil, že predložená sťažnosť nebola podpísaná a vypracovaná sťažovateľom alebo ním splnomocnenou Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], ale Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ]. Táto zákonná podmienka vyplýva z už citovaného ustanovenia § 20 ods. 1 poslednej vety a ods. 2 zákona o ústavnom súde. Návrh, ktorý nemá všetky zákonom predpísané náležitosti (podpísanie návrhu na to určenou osobou takouto náležitosťou nepochybne je, pozn.), nie je spôsobilý vyvolať začatie konania.

K obdobným záverom už ústavný súd dospel okrem už citovaných rozhodnutí napr. vo veci sp. zn. Rvp 1996/09, keď návrh doručený ústavnému súdu podpísala namiesto advokáta jeho koncipientka.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že takýto nedostatok návrhu (sťažnosti) nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, ak sťažovateľ disponuje kvalifikovaným právnym zastúpením – advokátom. Uvedený záver vyplýva zo stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010...).

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa konštatuje, že sťažnosť nie je objektívne spôsobilá vyvolať začatie konania, pretože nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. augusta 2015